

La república de Màtrix

written by Jordi Vilaró | 3 de novembre de 2017

Per un cop faig un petit apunt al marge de les arts escèniques per escriure i compartir una reflexió que té a veure amb la situació actual del país.

Abans-d'ahir el Parlament va aprovar la proclamació de la república catalana i el govern de l'Estat va iniciar l'aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola, és a dir, la supressió –temporal, diuen– de l'autonomia de Catalunya. La indignació des d'Espanya per aquesta proclamació d'independència és proporcional a l'eufòria de molts catalans en saber-se integrants d'una nova república europea, independent de l'Estat espanyol.

Personalment crec que hi ha tota una sèrie d'indicis que fan que no m'acabi de creure res del que està succeïnt aquests darrers dies al país. Abans que res vull dir que el meu escepticisme és fruit de l'observació dels fets que han succeït aquest darrer mes i de la reflexió pròpia, és a dir, que no és producte de coneixences que “saben moltes coses secretes” ni res semblant; no és fruit, doncs, del que avui dia es coneix com a *hiperventilació*. És simplement una modesta i simple reflexió personal, tan discutible i voluble, per tant, com qualsevol altra.

Dit això, passo a exposar els motius del meu escepticisme. El dia 10 d'octubre vam estar al llindar d'una revolta amb violència estatal més que assegurada. L'estat havia pres diverses mesures de caire excepcional que estava disposat a dur a terme el vespre en què Carles Puigdemont compareixia al Parlament de Catalunya per exposar i validar els resultats del referèndum vinculant del dia 1 d'octubre, i procedir, en conseqüència, a proclamar la República Catalana. L'alarma suscitada per aquest fet va crear una expectació nacional i internacional inèdita en un país com el nostre. Aquella nit,

l'Estat va activar l'anomenada "operació xarxa", en què les forces militars estaven a punt de prendre els punts vitals del país (ports, aeroports...) per garantir-ne l'operativitat passés el que passés. De l'aeroport de Sabadell hi havia un helicòpter amb cossos de forces de l'Estat especialistes en operacions d'assalt i captura immediata de persones; milers de policies nacionals i guàrdies civils es van mobilitzar cap al Parc de la Ciutadella també per actuar en un més que previsible assalt al Parlament de Catalunya. Potser a causa de tot plegat, però, el resultat final de l'acte al Parlament ja sabem quin va ser: proclamació de la República i immediata suspensió del nou estat a l'espera d'iniciar un hipotètic diàleg amb Espanya.

Després de diversos estira-i-arrotonsa entre els governs estatal i català els dies posteriors al 10 d'octubre, arribem al dia 27 d'octubre, moment en què el Parlament convoca un ple per aixecar la suspensió de la declaració d'independència del dia 10. Aquest fet va causar un gran esclat d'alegria d'una part important de la població: celebracions festives arreu i, curiosament, cap incident amb les forces de seguretat de l'Estat (compareu aquest darrer fet, sisplau, amb el "quasi estat de guerra" del dia 10!) Però podem afegir encara més *food for thought* al relat: no hi va haver cap proclama solemne –i històrica– des del balcó del Palau de la Generalitat (recordeu Macià el 1931 o Companys el 1934?), però sí cares llargues del president i del vicepresident un cop aixecada la suspensió de la declaració; les banderes espanyoles segueixen onejant (quasi) arreu d'ajuntaments i institucions del país i ahir mateix s'anunciava amb tota "normalitat" que els mossos d'esquadra seguirien obeint el govern central. D'altra banda, veus del món jurídic estatal ja afirmen que, un cop destituït el president del seu càrrec, potser ja no cal empresonar-lo perquè seria "difícil acusar-lo de rebel·lió" (com si aquests dies les "dificultats" jurídiques haguessin representat cap problema per a la fiscalia espanyola!) D'altra banda, el govern espanyol, que amenaçava que l'aplicació de l'article

155 podia durar sis mesos o el que calgués, de cop i volta convoca eleccions autonòmiques en 7 setmanes i, oh, quina sorpresa!, trien la mateixa data que el president Puigdemont havia ofert un dia abans de l'aixecament de la suspensió de la declaració d'independència. I encara més, ahir mateix el govern estatal anunciava que li retiraven les atribucions legals, però que NO destituïen la presidenta del Parlament, Carme Forcadell. I ja per últim, avui llegeixo que, no només no s'empresonarà Carles Puigdemont, sinó que el govern espanyol "veuria amb molt bons ulls que el president destituït es presentés a les eleccions autonòmiques del dia 21 de desembre"!?

Tot plegat, doncs, em duen a imaginar que s'està construint un escenari molt diferent del que se'ns ofereix públicament. Prenent Benet i Jornet, crec que som davant d'una vella, coneguda olor, de pacte de no agressió mútua a l'espera de com s'encarrilen els esdeveniments sense fer una gran trencadissa que perjudiqui interessos mutus en excés. En definitiva, la sensació d'un pacte de l'estil "tu fes una DUI simbòlica per als teus i jo faré un 155 light per als meus i després de Nadal ja veurem com aconseguim encarrilar el tema electoral (com el "venem" mútuament)". Tot plegat, esclar, tenint sempre present la intervenció econòmica europea de fons, és a dir, la intervenció d'Espanya per part del Banc Central Europeu que aquest mateix divendres (el mateix dia de la "proclamació" de la República) anunciava que reduïa abruptament la compra de deute espanyol a partir de 2018 amb l'augment conseqüent de la prima de risc i l'aparició a l'horitzó del fantasma del rescat per l'any que ve. Crec que és prou evident que les directrius (econòmiques) d'Europa planen sobre aquesta estranya *drôle de guerre* que han iniciat Catalunya i l'Estat. Amb quin objectiu i per aconseguir què exactament? Ara mateix no ho puc dir, tot i que tampoc crec que els mateixos integrants de la *representació* (ja sigui una tragicòmedia o un sàinet) ho sàpiguen tampoc, més enllà d'aconseguir com sigui apagar l'incendi causat el dia 1 d'octubre, autèntic desllorigador de

tot plegat, ja que l'èxit del referèndum no se l'esperava absolutament ningú.

Ja he començat dient que això que acabo d'escriure són exclusivament cabòries personals. Cap oracle ni endeví m'han dit res de tot plegat, malgrat la ingent quantitat de xerraires que corren per la xarxa. Tot i que l'esperit de Cassandra, doncs, és ben present arreu aquests dies, desitjo, seguint amb la comparació odisseica, que la clarividència i l'astúcia d'Ulisses s'acabi imposant ben aviat. Per al bé de tothom.